

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

§ 1.	Σύμβαση εξηρημένης εργασίας	17
	Ιστορικό	17
	1. Η σύμβαση εξηρημένης εργασίας	18
	2. Το στοιχείο της εξαρτήσεως	18
	3. Σύμβαση εταιρείας	19
	4. Ενδείξεις διαφοροποιήσεως μεταξύ συμβάσεως εξηρημέ- νης εργασίας και συμβάσεως εταιρείας	20
	5. Εφαρμογή	22
§ 2.	Σύμβαση εξηρημένης εργασίας – Σύμβαση ανεξαρτήτων υ- πηρεσιών - Σύμβαση ετοιμότητας προς εργασία	23
	Ιστορικό	23
	1. Σύμβαση εξηρημένης εργασίας	24
	2. Σύμβαση έργου	24
	3. Σύμβαση ανεξαρτήτων υπηρεσιών	27
	4. Έλεγχος του περιεχομένου της συμβάσεως και ο κίνδυνος καταστρατηγήσεως των κανόνων εργατικού δικαίου	29
	5. Τεκμήριο υπάρξεως σχέσεως μη εξηρημένης εργασίας ...	31
	6. Σύμβαση ετοιμότητας προς εργασία	33
	α) Γνήσια ετοιμότητα προς εργασία	33
	β) Απλή ετοιμότητα - ετοιμότητα κλήσεως	34
	7. Εφαρμογή	37
§ 3.	Σύμβαση εργασίας με δοκιμή	39
	Ιστορικό	39
	1. Σύμβαση εργασίας με δοκιμή	40
	2. Νομική μορφή	40
	α) ως σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου	41
	β) ως σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου	41
	3. Δοκιμαστική περίοδος	43
	4. Σύναψη συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου μετά την παρέλευση της δοκιμαστικής περιόδου	44
	5. Δικαστική προστασία	46
§ 4.	Υπάλληλοι – Εργάτες	47
	Ιστορικό	47

1. Η σημασία της διακρίσεως υπαλλήλων-εργατών	47
2. Η διάκριση: υπάλληλοι-εργάτες	48
3. Το κριτήριο της διακρίσεως: σωματική και πνευματική εργασία	50
4. Απονομή της ιδιότητας - Το τυπικό κριτήριο	55
5. Πίνακες αποζημιώσεως υπαλλήλων-εργατών	56
6. Προϋποθέσεις νομιμότητας της καταγγελίας- Απαντήσεις επί των ερωτημάτων	57
§ 5. Διευθύνοντες υπάλληλοι – Συμψηφισμός αμοιβής υπερωριών με τις υπέρτερες των νομίμων καταβαλλόμενες αποδοχές	59
Ιστορικό	59
1. Διευθύνοντες υπάλληλοι	59
2. Χρονικά όρια εργασίας διευθυνόντων υπαλλήλων	61
3. Συμφωνία καλύψεως της αμοιβής της υπερεργασίας και υπερωριών με τις υπέρτερες των νομίμων καταβαλλόμενες αμοιβές	62
§ 6. Οικιακοί μισθωτοί	65
Ιστορικό	65
1. Οικιακοί μισθωτοί	65
2. Οικόσιτοι και μη οικόσιτοι οικιακοί μισθωτοί	66
3. Χρονικά όρια εργασίας οικιακών μισθωτών	67
4. Κατώτατα όρια αποδοχών των οικιακών μισθωτών	69
5. Καταγγελία της συμβάσεως εργασίας των οικιακών μισθωτών	70
6. Εφαρμογή	70
§ 7. Διαπραγματεύσεις προς σύναψη της συμβάσεως εργασίας - Διαγωνισμός - Ισότητα ανδρών και γυναικών κατά την πρόσβαση στην απασχόληση	72
Ιστορικό	72
1. Πρόσληψη εργαζομένων με διαγωνισμό	73
2. Η αρχή της ισότητας ανδρών και γυναικών κατά την πρόσβαση στην απασχόληση	76
α) Χωριστοί πίνακες επιτυχόντων για άνδρες και γυναίκες;	76
β) Πρόσληψη εγκύων γυναικών	80
3. Τρόπος και χρόνος ασκήσεως των αξιώσεων	81
4. Εφαρμογή	83

§ 8.	Μισθός - Τακτικές αποδοχές - Ωρομίσθιο – Αμοιβή νόμιμης υπερωρίας	83
	Ιστορικό	83
	1. Μισθός	83
	2. Καταβαλλόμενο ωρομίσθιο - Τακτικές αποδοχές	85
	3. Η τελική θέση της νομολογίας	89
	4. Εφαρμογή	90
§ 9.	Αποχή του εργαζομένου από την εργασία ένεκα κωλύματος από σπουδαίο λόγο (657, 658 ΑΚ) - Υπερημερία εργοδότη - Αδυναμία του εργοδότη να αποδέχεται την εργασία των μισθωτών (656 ΑΚ)	90
	Ιστορικό	90
	1. Ανυπαίτια αδυναμία παροχής εργασίας ένεκα σπουδαίου λόγου	91
	α) Προϋποθέσεις προστασίας	93
	β) Διάρκεια της προστασίας	93
	γ) Πολλαπλά κωλύματα	95
	2. Υπερημερία εργοδότη – Αδυναμία αποδοχής εργασίας εκ μέρους του εργοδότη	96
	α) Υπερημερία εργοδότη	96
	β) Αδυναμία του εργοδότη να αποδέχεται την εργασία των μισθωτών - Η θεωρία των σφαιρών	98
	3. Απαλλαγή του εργοδότη από το μισθολογικό κίνδυνο λόγω ανωτέρας βίας	104
	4. Αφαίρεση από το μισθό της ωφέλειας του εργαζομένου ...	106
	5. Εφαρμογή	109
§ 10.	Εργασία κατά Σάββατο και Κυριακή – Νυκτερινή εργασία – Αμοιβή για πρόσθετη εργασία – Ειθισμένος μισθός	111
	Ιστορικό	111
	1. Το σύστημα πενθήμερης εργασίας	111
	2. Αμοιβή της παρεχομένης κατά το Σάββατο και την Κυριακή εργασίας	113
	3. Έννοια και αμοιβή της νυκτερινής εργασίας	118
	4. Η αμοιβή που δικαιούται ο εργαζόμενος λόγω της εργασίας του κατά το Σάββατο και την Κυριακή	119
	5. Παροχή εργασίας πέραν της συμφωνημένης - Ειθισμένος μισθός	121

§ 11.	Σύμβαση εξηρημένης εργασίας ορισμένου και αορίστου χρόνου – Υπερεργασία – Υπερωρίες – Παραίτηση από αξιώσεις υπερεργασιακής-υπερωριακής απασχολήσεως	124
	Ιστορικό	124
	1. Σύμβαση εργασίας ορισμένου και αορίστου χρόνου	125
	2. Συμβατική ελευθερία των μερών και τα όριά της (άρθρ. 8 § 3 Ν. 2112/1920)	126
	3. Μετατροπή συμβάσεως εργασίας ορισμένου χρόνου σε αορίστου	130
	4. Λύση της συμβάσεως εξηρημένης εργασίας αορίστου χρόνου με κοινή συμφωνία	131
	5. Αξιώσεις από υπερεργασία και υπερωρίες - Έννοια υπερεργασίας, υπερωρίας - νόμιμες και παράνομες υπερωρίες - Αμοιβή – ωρομίσθιο	133
	α) Υπερεργασία	133
	β) Υπερωρία	135
	6. Οι ρυθμίσεις του προϊσχύσαντος Ν. 2874/2000 για τα χρονικά όρια εργασίας	137
	7. Τα νέα χρονικά όρια εργασίας του Ν. 3385/2005	138
	Υπερεργασία	139
	Υπερωρία	141
	Παράνομη (ή «κατ’ εξαίρεση») υπερωρία	141
	8. Εφαρμογή	144
	9. Παραίτηση του μισθωτού από τις αξιώσεις του λόγω υπερεργασίας και υπερωριών	144
	10. Αποσβεστικές προθεσμίες και παραγραφή των αξιώσεων	145
§ 12.	Χρονικά όρια εργασίας – Υπερεργασία – Υπερωρίες	146
	Ιστορικό	146
	1. Απαντήσεις για την αμοιβή υπερεργασίας και υπερωριών .	147
	2. Απαντήσεις για την αμοιβή της εργασίας κατά Σάββατο και Κυριακή	148
§ 13.	Ετήσια άδεια με αποδοχές	150
	Ιστορικό	150
	1. Η υποχρέωση χορηγήσεως της άδειας αναψυχής	151
	2. Νομιμότητα της καταγγελίας της σχέσεως εργασίας κατά τη διάρκεια της άδειας	153
	3. Αξίωση μισθών υπερημερίας ή καταβολής της νόμιμης αποζημιώσεως	154

§ 14.	Ετήσια άδεια με αποδοχές	155
	Ιστορικό	155
	1. Η ισχύουσα νομοθεσία περί αδειών	156
	2. Ερμηνεία του Ν. 3302/2004	157
	3. Χρόνος χορηγήσεως της άδειας	158
	4. Απάντηση επί του 1 ^{ου} ερωτήματος	160
	5. Απάντηση επί του 2 ^{ου} ερωτήματος	161
	6. Απάντηση επί του 3 ^{ου} ερωτήματος	161
	7. Απάντηση επί του 4 ^{ου} ερωτήματος	162
§ 15.	Εργατικό Ατύχημα	163
	Ιστορικό	163
	1. Έννοια εργατικού ατυχήματος	163
	2. Ευθύνη προς αποζημίωση κατά το Ν. 551/1914	167
	3. Ευθύνη προς αποζημίωση κατά το κοινό (αστικό) δίκαιο ..	170
	4. Αξίωση για χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης ή ψυχικής οδύνης	171
	5. Η ανάληψη της ευθύνης προς αποζημίωση από το ΙΚΑ ...	172
	6. Εφαρμογή	174
§ 16.	Εργατικό Ατύχημα – Χρηματική ικανοποίηση για ηθική βλάβη	175
	Ιστορικό	175
	1. Έννοια εργατικού ατυχήματος	176
	2. Ευθύνη του προστήσαντος	177
	3. Το κριτήριο της εξάρτησης ή της ένταξης του προσθητέ- ντος στο επαγγελματικό πεδίο δράσης του προστήσαντος ..	179
	4. Εφαρμογή	181
§ 17.	Τροποποιητική καταγγελία - Τρόποι μεταβολής των συμβα- τικών όρων εργασίας - Μονομερής βλαπτική μεταβολή των όρων της συμβάσεως εργασίας	183
	Ιστορικό.....	183
	1. Τροποποιητική καταγγελία	184
	2. Τρόποι μεταβολής των συμβατικών όρων εργασίας	185
	3. Έννοια της τροποποιητικής καταγγελίας	186
	4. Μονομερής βλαπτική μεταβολή των όρων της συμβάσεως εργασίας	188
	5. Προϋποθέσεις νομιμότητας της τροποποιητικής καταγγε- λίας	189
	6. Δικαστικός έλεγχος	192

7.	Η καταγγελία ως έσχατο μέσο - Σχέση κοινής και τροποποιητικής καταγγελίας	194
8.	Εφαρμογή	197
§ 18.	Μονομερής βλαπτική μεταβολή των όρων της συμβάσεως εργασίας - Τροποποιητική καταγγελία – Τροποποίηση της συμβάσεως εργασίας με τη σύναψη νέας	199
	Ιστορικό	199
1.	Μεταβολή των όρων εργασίας στο επίπεδο της ατομικής συμβάσεως εργασίας	199
2.	Η σύναψη νέας συμβάσεως εργασίας	200
3.	Τροποποιητική καταγγελία	203
α)	Έννοια της τροποποιητικής καταγγελίας	203
β)	Μονομερής βλαπτική μεταβολή των όρων της συμβάσεως εργασίας	205
γ)	Προϋποθέσεις νομιμότητας της τροποποιητικής καταγγελίας	207
4.	Απαντήσεις επί των ερωτημάτων	207
5.	Η ανάγκη νομοθετικής ρυθμίσεως της τροποποιητικής καταγγελίας	210
§ 19.	Καταγγελία της συμβάσεως εργασίας λόγω διαπράξεως αξιόποινης πράξεως - Απαγόρευση του συμψηφισμού του μισθού με απαιτήσεις του εργοδότη κατά του μισθωτού - Το ακατάσχετο του μισθού	211
	Ιστορικό	211
1.	Καταγγελία της συμβάσεως εργασίας λόγω τελέσεως αξιόποινης πράξεως	212
α)	Η γενική θεσμική ρύθμιση	212
β)	Οι προϋποθέσεις νομιμότητας της καταγγελίας λόγω τελέσεως από το μισθωτό αξιόποινης πράξεως	215
αα)	Διάπραξη αξιόποινης πράξεως	215
ββ)	Έγγραφος τύπος	215
γγ)	Υποβολή μηνύσεως	215
2.	Διεκδίκηση μισθών υπερημερίας και νόμιμης αποζημίωσης	216
3.	Οι αποσβεστικές προθεσμίες του άρθρου 6 §§ 1, 2 του Ν. 3198/1955	217
4.	Απαγόρευση του συμψηφισμού του μισθού με απαιτήσεις κατά του μισθωτού - Απαιτήσεις από ζημιά που προκάλεσε	

	ο μισθωτός με δόλο ο μισθωτός – Το ακατάσχετο του μισθού	218
§ 20.	Ομαδικές απολύσεις – Απολύσεις υπαγόμενες στη διαδικασία του Ν. 1387/1983 – Καταγγελία της σύμβασης εργασίας – Προστασία μισθού	221
	Ιστορικό	222
	1. Επί ποίων απολύσεων εφαρμόζεται η νομοθεσία για τις ομαδικές απολύσεις	222
	2. Καταγγελία της σχέσεως εργασίας λόγω τελέσεως αξιόποινης πράξεως	226
	3. Προϋποθέσεις νομιμότητας της καταγγελίας που πραγματοποιείται λόγω τελέσεως αξιόποινης πράξεως	229
	4. Καταγγελία κατά τη διάρκεια της άδειας	231
	5. Συμψηφισμός αποδοχών με απαίτηση του εργοδότη κατά του μισθωτού από ζημιά που προκλήθηκε με δόλο	232
§ 21.	Ομαδικές απολύσεις	236
	Ιστορικό	236
	1. Οι έννοιες «επιχείρηση», «εκμετάλλευση»	237
	2. Απάντηση επί του 1 ^{ου} ερωτήματος	242
	3. Η διαδικασία των ομαδικών απολύσεων	243
	α) Το κοινοτικό δίκαιο	243
	β) Οι αρμοδιότητες της Δημόσιας Αρχής κατά την Οδηγία	246
	γ) Το εθνικό δίκαιο	247
	- Το προγενέστερο δίκαιο	247
	- Το ισχύον δίκαιο	248
	- Οι εκπρόσωποι των εργαζομένων	249
	- Η διαδικασία των διαβουλεύσεων	250
	- Επίτευξη συμφωνίας	251
	- Νομική φύση της συμφωνίας	252
	- Η παρέμβαση της διοικήσεως	255
	- Ομαδικές απολύσεις που πραγματοποιούνται κατά παράβαση του Ν. 1387/1983	258
	4. Η εφαρμογή του Ν. 1387/1983 σε περίπτωση διακοπής της λειτουργίας της εκμεταλλεύσεως	260
	α) Διακοπή της δραστηριότητας η οποία αποφασίζεται οικειοθελώς από τον εργοδότη	261
	β) Διακοπή της δραστηριότητας η οποία επέρχεται κατόπιν δικαστικής αποφάσεως	265

γ) Η ερμηνεία του άρθρου 5 § 5 του Ν. 1387/1983	267
- Από πλευράς κοινοτικού δικαίου	270
- Από πλευράς εθνικού δικαίου	272
5. Πότε υπάρχει διακοπή της λειτουργίας της εκμεταλλεύσεως	274
6. Απάντηση επί του 2 ^{ου} ερωτήματος	275
7. Ποιές απολύσεις υπάγονται στην εφαρμογή του Ν. 1387/1983 - Επί ποίας βάσεως υπολογίζεται το ποσοστό των απολυομένων	276
8. Η στρογγυλοποίηση του κλάσματος	281
9. Απάντηση επί του 3 ^{ου} ερωτήματος	283
§ 22. Μεταβίβαση επιχειρήσεως και συνέπειες για τις εργασιακές σχέσεις – Διευθυντικό δικαίωμα του εργοδότη - Μετάθεση των μισθωτών	283
Ιστορικό	284
1. Μεταβίβαση της εκμεταλλεύσεως και συνέπειες για τις εργασιακές σχέσεις – Οι κοινοτικές Οδηγίες 77/87 και 98/50 και η ενσωμάτωσή τους στο ελληνικό δίκαιο	285
2. Έννοια της μεταβίβασης	288
3. Μεταβίβαση ή ανάθεση δραστηριότητας ή λειτουργίας – Το outsourcing	292
4. Συνέπειες της μεταβίβασης για της εργασιακές σχέσεις ..	298
5. Απάντηση επί του 1 ^{ου} ερωτήματος	300
6. Μεταβολή του τόπου εργασίας - Διευθυντικό δικαίωμα του εργοδότη - Μετάθεση των μισθωτών	301
7. Εφαρμογή	304
§ 23. Αποχή του εργαζομένου από την εργασία -Αδυναμία αποδοχής της εργασίας - Υπερημερία εργοδότη - Καταγγελία της συμβάσεως εργασίας άνευ καταβολής αποζημιώσεως	305
Ιστορικό	305
Απαντήσεις	306
§ 24. Σύμβαση μερικής απασχολήσεως και εκ περιτροπής εργασίας - Καταγγελία της συμβάσεως εργασίας ορισμένου χρόνου – Ύπαρξη σπουδαίου λόγου - Καταγγελία χωρίς σπουδαίο λόγο – Συνέπειες	308
Ιστορικό	309
1. Έννοια μερικής απασχολήσεως	310

2. Σύναψη συμβάσεως μερικής απασχολήσεως ή εκ περιτροπής εργασίας - έγγραφος τύπος - γνωστοποίηση της συμβάσεως στην Επιθεώρηση Εργασίας - Μαχητό τεκμήριο υπέρ της πλήρους απασχολήσεως	312
3. Αποδοχές των μερικώς απασχολουμένων	315
4. Καταγγελία της συμβάσεως εργασίας λόγω μη αποδοχής από το μισθωτό προτάσεως για μερική απασχόληση - Εισαγωγή εκ περιτροπής εργασίας με απόφαση του εργοδότη	317
5. Παροχή εργασίας πέρα από τη συμφωνημένη	318
6. Σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου	319
7. Καταγγελία της συμβάσεως εργασίας ορισμένου χρόνου - Ύπαρξη σπουδαίου λόγου	321
8. Δημοσίας τάξεως η διάταξη του άρθρ. 672 ΑΚ	325
9. Αποσβεστική προθεσμία για την άσκηση των αξιώσεων από την άκυρη καταγγελία	326
10. Καταγγελία της συμβάσεως εργασίας ορισμένου χρόνου - Συνέπειες	327
α) Άκυρη καταγγελία	327
β) Καταβολή αποζημιώσεως λόγω αθετήσεως της συμβάσεως (673 ΑΚ)	328
γ) Καταβολή εύλογης αποζημιώσεως κατά το άρθρο 674 ΑΚ	329
11. Εφαρμογή	330
§ 25. Μισθός - Λειτουργικές δαπάνες του εργοδότη - Δανεισμός εργαζομένου - Αρχή της ίσης μεταχειρίσεως των εργαζομένων	332
Ιστορικό	332
1. Μισθός	333
2. Αποκατάσταση δαπανών	333
3. Επίδομα κατοικίας	334
4. Σύμβαση δανεισμού εργαζομένου	337
5. Δικαιώματα και υποχρεώσεις κατά τη διάρκεια του δανεισμού	338
6. Γνήσιος και μη γνήσιος δανεισμός	341
7. Ο κατ' επάγγελμα δανεισμός	343
8. Ιδιωτικά γραφεία ευρέσεως εργασίας	344
9. Εφαρμογή	345

§ 26.	Άκυρη σύμβαση εργασίας	347
	Ιστορικό	348
	1. Ακυρώσιμη και άκυρη σύμβαση εργασίας	348
	2. Εφαρμογή των κανόνων του εργατικού δικαίου και επί των ακύρων συμβάσεων εργασίας - Ex nunc η ενέργεια της ακυρότητας	349
	3. Η θέση της νομολογίας	353
	4. Η λύση της άκυρης συμβάσεως εργασίας	356
	5. Εφαρμογή	357
§ 27.	Υποχρέωση πίστεως και παρεπόμενες υποχρεώσεις – Υποχρέωση προς παράλειψη ανταγωνιστικών πράξεων – Συμβατική ρήτρα μη ανταγωνισμού	359
	Ιστορικό	359
	1. Η υποχρέωση πίστεως του μισθωτού και οι λοιπές παρεπόμενες υποχρεώσεις	360
	2. Η παράλειψη ανταγωνιστικών πράξεων	363
	3. Συμβατικοί όροι για παράλειψη ανταγωνιστικών πράξεων κατά το μετά τη λύση της συμβάσεως εργασίας χρονικό διάστημα	365
	4. Εφαρμογή	371
	Θεωρητικά ζητήματα ατομικού εργατικού δικαίου	373
	Ευρετήριο	379